

thi det vil jo erindres, at vort Forslag ligesaa vel som dette var rent fakultativt og kun aabnede en Udgang til, at Familieeiendomme kunde overgaa til frie Eiendomme. I en anden Henseende gaar denne Lov meget videre end de af os indbragte Forslag, idet den ikke blot aabner Udgang til at sætte Kapitaler istedetfor Fordeiendomme, men tillige anviser en Vej, ad hvilken disse Midler under visse Omstændigheder, under visse nærmere Betingelser kunne aldeles udgaa fra den særlige Arvegang. De Herrer, som erindre, hvad jeg før har udtalt i denne Sag, ville vide, at det kun kan være mig meget tilfredsstillende at se, at den høitærede Minister gjør et saa stort og vigtigt Skridt videre i denne Henseende, end vi tillod os at foreslaa. Det er et Duffe, som jeg selv hver Gang disse Sager have været under Forhandling, har udtalt saa stærkt, som det har været mig muligt, at man ikke blot skulde blive staaende ved at bestemme, at istedetfor Fordeiendommene Kapitaler kunde substitueres, men at man ogsaa skulde aabne Veien for en fuldstændig Frigjørelse af selve Massen. Naar den høitærede Minister nu selv — hvad jeg saaledes finder fuldkommen rigtigt — tager fat paa dette Spørgsmaal, saa kan jeg blot ikke forstaa, at han ikke er gaaet noget videre, end han her er gaaet. Jeg finder det fuldkommen rigtigt, at han ikke tager alle Pengekapitalerne med, thi det er jo ganske andre national-økonomiske Hensyn, som her gjøre sig gjældende, og det er jo ogsaa en Sag, som maatte ordnes paa en hel anden Maade, der kun staaar i lidet Sammenhæng med dette, om man nu ogsaa virkelig der vilde foretage Forandringer i de bestaaende Lovgivningsregler; men jeg forstaaer ikke, at den høitærede Minister har udelukket de Kapitaler, som ere knyttede til disse Jord-Eiendomme. Det forekommer mig, at nogle af de vigtigste Hensyn, som tale for at befri Fordeiendomme, ogsaa maatte tale for at tage de Kapitaler, som høre til disse Lehn, Stamhuse og Fideikommissgodser, med ind under denne Lovs Bestemmelser. Det er jo blandt Andet klart, at, naar man ikke tager dem med, saa etableres der en bestemt og aldeles vilkaarlig Forskjel imellem de Kapitaler,

som allerede ere traadte istedetfor saadanne Fordeiendomme, som enten repræsentere frafolgt Bøndergods eller hele Majorater, der med Regjeringens Tilladelse ere blevne solgte, og de, som tilfældig ere vedblevne at være radicerede i Jorder. Mange af disse Kapitaler ere jo endelig ogsaa paa saa mange Maader fuldstændig knyttede til disse Eiendomme, at det ogsaa af denne Grund maatte synes besynderligt at ffile dem derfra. Hvad der imidlertid forekommer mig at være den væsentligste Betragtning er den, at man fornødtigvis maa antage, at det i alt Fald for Mange af dem, der have oprettet disse Lehn, Stamhuse og Fideikommissjer, aabenbart har staaet som et Formaal at bevare Grundeieendommene, at holde de faste Eiendomme sammen, og naar man først har tilladt, at de faste Eiendomme maa bortfælges, og selv Kapitalen deles, saa forekommer det mig høist mærkeligt ikke ogsaa at ville tillade Pengekapitalerne at gaa over til fri Eiendom. De Grunde, der have været tilstede her, ere aabenbart eller maa idetmindste i mangfoldige af disse Tilfælde formodes at være bortfaldne. I den Henseende er der da ogsaa en bestemt Forskjel mellem almindelige Pengekapitaler, med Hensyn til hvilke saadanne Grunde aldrig have været tilstede, og disse Kapitaler, som oprindelig have været radicerede i Eiendommen, og dette er da en Grund, som efter min Mening fuldstændig berettiger til at gjøre en Adskillelse mellem disse almindelige Pengekapitaler og de Kapitaler, der saaledes findes i disse særegne Fonds. Ogsaa i en anden Henseende kunde jeg have ønsket, at Lovforslaget var gaaet noget videre, det er med Hensyn til Bestemmelsen om det Samtykke, som skal indhentes fra Hovederne for de successionsberettigede Vinter. Dette er aabenbart en meget streng Bestemmelse, der i overmaade mange Tilfælde vil gjøre dette store Afstnit af Loven fuldstændig upraktisk og ubrugelig i det virkelige Liv, og en Bestemmelse, som der dog forekommer mig langt fra at være tilstrækkelig Grund til at fastholde. Hvor mange af disse Repræsentanter for de successionsberettigede Vinter ere ikke stillede saaledes, at der er den fjerneste menneskelige Sandsynlighed for, at de ville kunne